

**Partij voor
de Dieren**

Brabantse Delta

Breda, 07 april 2026

Deze vragen zijn n.a.v. de mededeling ‘Terugkoppeling status dierenwelzijn binnen het Waterschap’ (05-11-2025, te vinden in de mededelingen (aan het AB) in iBabs).

Geacht dagelijks bestuur,

Morgen is het de Dag van de Bever. Afgelopen week was ook de Dag van de Rat. Dieren die helemaal niet zo ver van elkaar afstaan, maar er is wel een wereld van verschil in de manier waarop we met deze soorten omgaan.

Toen we in november een terugkoppeling kregen over de status van dierenwelzijn binnen het waterschap, kwamen er vragen bij ons op die aansloten bij die discrepantie. Hoe verhouden de focus op ‘graverij en exoten’ en ‘dierenwelzijn’ zich tot elkaar? Waarom ontvangen we nog steeds geen terugkoppeling over ongewervelde dieren, maar alleen over gewervelde dieren?

Wij hopen met deze vragen, waarvoor we de Dag van de Bever hebben aangegrepen, meer duidelijkheid te krijgen over vraagstukken als deze.

1. In de mededeling staat: “Daarnaast is het onderwerp dierenwelzijn zeer recent opgenomen in een nieuw regieteam ‘graverij en exoten’ (start 2025) onder het programma Klimaat & Duurzaamheid. Hierdoor zal de regie over dit onderwerp wijzigen.”
Het is ons niet helemaal duidelijk of hiermee wordt bedoeld dat de ‘portefeuille’ dierenwelzijn helemaal bij dit regieteam is ondergebracht, of dat dit nieuwe regieteam dierenwelzijn mee heeft gekregen als aandachtspunt (net zoals het regieteam misschien ook financiën heeft meegekregen als aandachtspunt, maar dat is dan niet alléén of voorál daar belegd).
 - a. Kunt u ons vertellen welke van beide het geval is? En in het eerste geval: bent u het met ons eens dat dierenwelzijn – ook in de context van het waterschap – gaat over méér dan graverij en exoten?
 - b. Dierenwelzijn is bv. ook aan de orde bij het spanningsveld dat in droge perioden bestaat tussen vasthouden van water en het openhouden van vispassages. Is het dan ook het team ‘graverij en exoten’ dat zich bezighoudt met dat vraagstuk, en zo nee: hoe is aandacht voor het welzijn van deze vissen dan wel geborgd binnen de organisatie?
 - c. Er wordt later in de terugkoppeling gesproken over ecologisch deskundigen die adviseren in het geval dat vastgestelde werkwijzen uit de Ecologische Werkprotocollen niet uitvoerbaar zijn, zoals bij ernstige droogte. Vallen deze ecologisch deskundigen onder het genoemde regieteam? Zo niet, hoe verhouden die twee zich tot elkaar, m.b.t. de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn?
 - d. Als men alle vraagstukken rondom dierenwelzijn, inclusief zo’n vraagstuk als in het voorbeeld over vispasseerbaarheid, óók bij het team ‘graverij en exoten’ zou beleggen,

zou het voordeel kunnen zijn dat dierenwelzijn altijd bij één team is belegd en dus nooit tussen wal en schip raakt. Toch zijn daar kritische kanttekeningen bij te plaatsen.

Men koppelt dan namelijk het brede thema dierenwelzijn aan het specifieke én gekleurde thema 'graverij en exoten'. In de context 'graverij en exoten' binnen de waterschapswereld worden dieren gezien als overlastgevend, en als *een probleem dat moet worden opgelost, met oog voor dierenwelzijn*. Dat is een hele andere benadering dan *kansen zoeken voor het verbeteren van dierenwelzijn*, of dan *de belangen van het dier op de radar hebben bij problemen waar het dier geen enkele invloed op heeft* (zoals het voorbeeld van droogte en vispassages).

Wij maken ons er aldus zorgen over of dierenwelzijn optimaal geborgd is bij een team dat zich primair richt op graverij en exoten. Hoe kijkt het Dagelijks Bestuur hier tegenaan?

- e. Aansluitend: is de naam van dit team optimaal voor wat het team doet? Hoe is de samenstelling van het team met betrekking tot disciplines die erin terugkomen, en is die samenstelling voldoende in balans om het dierenwelzijn binnen het team de positie en de aandacht te geven die het verdient en vereist?
 - f. Waarom wordt de term 'Exoten' gebruikt en niet 'Uitheimse soorten'?
2. In de mededeling lezen wij ook: "In de nota dierenwelzijn is opgenomen dat Brabantse Delta werkt volgens zeven principes om meer bewust invulling te geven aan de zorgplicht ten aanzien van gewervelde dieren." Ook in de rest van het stuk wordt steeds gesproken over gewervelde dieren.

Er is op 26 juni 2024 een motie door de Partij voor de Dieren ingediend en door het Dagelijks Bestuur overgenomen met de titel 'Dierenwelzijn selectief toepassen past niet in visie Brabantse Delta', waarbij het dictum luidde: 'Verzoekt het algemeen bestuur om te erkennen dat onder de nota beleidsvisie dierenwelzijn ook ongewervelde dieren vallen.' (zie <https://brabantsedelta.partijvoordedieren.nl/moties/dierenwelzijn-selectief-toepassen-past-niet-in-visie-brabantse-delta>)

- a. Is er tot dusver uitvoering gegeven aan de betreffende motie, en zo ja: hoe?
- b. Betekent het feit dat het DB deze motie overnam dat het DB ook ongewervelde dieren beschouwt als vallend onder de nota beleidsvisie dierenwelzijn?
- c. Indien het antwoord op vraag b 'ja' is, waarom gaat het dan in de mededeling wederom over 'gewervelde' (en niet – ook – ongewervelde) dieren? Indien het antwoord op de vorige vraag 'nee' is, hoe moeten wij dan het overnemen van deze motie door het DB interpreteren?
- d. Indien het antwoord op vraag b 'ja' was: Kunt u ook een update over het welzijn van *ongewervelde dieren* toevoegen aan de oorspronkelijke terugkoppeling (bijvoorbeeld via een addendum)?

- e. Kan het DB toezeggen dat in de volgende terugkoppeling over de status van dierenwelzijn in Brabantse Delta niet meer alleen over gewervelde dieren zal worden gesproken en gerapporteerd? Zo nee, waarom niet?

3. Bij de terugkoppeling onder principe 2 lezen wij:

- a. 'Op waterkeringen worden, daar waar mogelijk, minder mollen bestreden. Hiervoor is specifiek een beredeneerlijn opgesteld om te bepalen wanneer er wel/geen mollenbestrijding moet plaatsvinden op keringen (hierbij wordt gekeken naar bepaalde kenmerken van een dijk zoals de dikte van de deklaag van klei).'

Kunt u bovenstaande tekst kwantificeren? Worden er in de praktijk *op minder locaties* mollen gedood (en sinds wanneer is dat het geval)? Worden er in de praktijk *minder mollen* gedood? Kunt u ons een idee geven van hoe vaak er door, of in opdracht van, het waterschap mollen worden gedood?

- b. 'In enkele projecten wordt bij het plaatsen van beschoeiing op een talud (ter bescherming van het talud), 'Fauna Uittreedplaatsen' ingericht.'
Kunt u toelichten wat de afwegingen zijn om bij een project wel of geen FUP's in te richten? Worden er bij bepaalde categorieën projecten standaard wel of niet uittreedplaatsen ingericht, en wat is daar de reden voor? En als er niet per categorie een standaard richtlijn is m.b.t. het wel of niet inrichten van FUP's, waarom niet?

4. De update over principe 4 gaat met name over muskus- en beverratten. Deze is echter vrij passief van aard: er worden ontwikkelingen gevolgd en er is een landelijke projectgroep. Wij snappen dit niet helemaal. Ons waterschap heeft zelf (bureau)onderzoek gedaan naar diervriendelijkheid van vangstmethoden, is ons door de portefeuillehouder verteld in de commissie Waterveiligheid en Vaarwegen.

- a. Kunt u ons een schriftelijke terugkoppeling geven van dit zelf uitgevoerde onderzoek, zowel inhoudelijk (wat is er onderzocht en geconstateerd) als procedureel (wat is de status van dit onderzoek)?

Daarnaast is er in november 2025 in Aa en Maas een motie aangenomen met, citaat, "de oproep voor **onderzoek om bijvangst te verminderen en alternatieven voor dieronvriendelijke vangstmethoden** te ontwikkelen." (zie <https://aaenmaas.partijvoordedieren.nl/moties/een-bredere-blik-op-bestrijding>)

- b. Wordt dit opgepakt binnen de gemeenschappelijke regeling van de Brabantse waterschappen voor de muskusrattenbestrijding? En betekent dit dat Brabantse Delta er de *lead* in heeft? Zo nee, waarom niet? En zo ja, kunt u ons ook hier een update van geven?
 - c. Zijn er, bijvoorbeeld naar aanleiding van het onderzoek en de motie die wij aanhalen bij deze vraag, in het kader van onze bestrijdingsorganisatie doelen opgesteld over het verminderen van bijvangst? Zijn er doelen over het terugdringen van soorten die op de Rode Lijst staan? Zo ja, wat zijn deze doelen? Zo nee, waarom niet?
5. Ten slotte nog een aantal vragen die niet zozeer gaan over deze terugkoppeling, maar wel over dierenwelzijnsonderwerpen.

- a. Gaat over actiepoint 269: 'Lobby Unie registratie bijvangst'. De terugkoppeling bij dit actiepoint is: 'Er wordt een lobby gestart bij de Unie van Waterschappen om registratie van levende bijvangst te starten. RESULTAAT: Dit wordt inmiddels geregistreerd.'

Bij een recente presentatie in Aa en Maas aan de commissie Watersysteem en Waterveiligheid over de muskusrattenbestrijding (op 22-01-2026) is een vraag gesteld over de registratie van levende bijvangst. We noemen hier geen namen van ambtenaren dus we gebruiken 'de spreker'. E.e.a. is hier terug te kijken: [Agenda aanenmaas - Commissie Watersysteem en Waterveiligheid donderdag 22 januari 2026 09:30 - 12:30 - iBabs Publiekspitaal](#)).

De spreker gaf aan dat er gestreefd wordt naar het registreren van levende bijvangsten, maar dat dit softwarematig nog niet is ingeregeld. De reden hiervoor zou zijn dat daar in de rest van het land geen draagvlak voor is en dat de mensen in het veld het al zo druk hebben. De spreker geeft zelf aan wél de toegevoegde waarde van registratie levende bijvangst in te zien, en het een gemiste kans te vinden dat dit nu niet gebeurt.

Vervolgens wordt erop doorgevraagd, n.a.v. de update op actiepoint 269 in Brabantse Delta die beweerde dat er inmiddels wel levende bijvangst wordt geregistreerd. Daarop zegt de spreker dat het antwoord voor Brabantse Delta hetzelfde is: dat hij heeft toegezegd zich in te zetten voor registratie van levende bijvangsten, maar dat hij bot heeft gevangen.

Onze vraag: Wat is nu waar; wordt levende bijvangst wel of niet bijgehouden? En indien dit wel het geval is: is dit in de software waar ook de dode bijvangst wordt bijgehouden? En wordt het alleen voor Brabantse Delta of ook andere waterschappen binnen en buiten Noord-Brabant bijgehouden?

In het geval dat het nu wel wordt bijgehouden, en dit ook voor Aa en Maas het geval is, wilt u dan zorgen dat dit geredificeerd wordt richting hun commissie Watersysteem en Waterveiligheid?

- b. Is er binnen de gemeenschappelijke regeling van de Brabantse waterschappen voor de muskusrattenbestrijding inmiddels afscheid genomen van de term 'wenselijke bijvangst'? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaan wij dit ook terugzien in het jaarverslag 2025?
- c. De Partij voor de Dieren heeft in het verleden meermaals gevraagd of het waterschap, bijvoorbeeld in de agrarische nieuwsbrief, aandacht kan besteden aan amfibiefilters. Met maatregelen als amfibiefilters kan de hoeveelheid dierenleed en aantasting van de biodiversiteit fors worden ingeperkt bij het onttrekken van oppervlaktewater. Ondanks dat portefeuillehouders hier positief tegenover zeiden te staan, hebben wij de communicatie over maatregelen als amfibiefilters nog niet teruggezien.

Kunt u naar ons terugkoppelen op welke manier u hier aandacht aan hebt besteed, of hoe u voornemens bent dit in de toekomst te gaan doen?

Met vriendelijke groet,

Fractie Partij voor de Dieren